

ÉVES ELLENŐRZÉSI JELENTÉS

**Mánfa Község Önkormányzat 2023. évi belső
ellenőrzési kötelezettségének teljesítéséről**

I. A BELSŐ ELLENŐRZÉS ÁLTAL VÉGZETT TEVÉKENYSÉG BEMUTATÁSA

Mánfa Község Önkormányzatnál a belső ellenőrzési feladatokat Komló Város Önkormányzat Belső Ellenőrzési Egysége látja el a Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás társulási megállapodásában foglaltak alapján. A feladatellátás során a személyi és tárgyi feltételeket Komló Város Önkormányzat biztosítja.

A 2023. évi ellenőrzési tervben szereplő ellenőrzést előzetes kockázatelemzés, vezetői igényfelmérés alapozta meg, a terv a jogszabályi előírásoknak megfelelően elfogadásra került. A terv módosítására a tárgyévi során nem került sor.

a) Az ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése, a tervtől való eltérések indokai, a terven felüli ellenőrzések indokoltsága

Tervfeladatok teljesítésének értékelése

2023. évre Komló Város Önkormányzat belső ellenőrzési egysége Mánfa Község Önkormányzatára vonatkozóan egy vizsgálatot tervezett. Erre előzetesen 5 ellenőri nap került tervezésre.

A Mánfai Roma Nemzetiségi Önkormányzat működésének és 2022. évi gazdálkodásának ellenőrzése

Az ellenőrzési tevékenységet akadályozó tényezők nem merültek fel. Az ellenőrzött szervek az ellenőrzés számára minden igényelt információt, dokumentumot biztosítottak az ellenőrzés eredményes lefolytatásának érdekében.

2023. évben terven felüli ellenőrzésre nem került sor, miként tanácsadási tevékenységre sem érkezett felkérés.

Az éves ellenőrzési tervben szereplő ellenőrzésen kívül a jogszabály által előírt, a belső ellenőrzési tevékenységek közé sorolt feladatok (tervezés, összefoglaló jelentés készítése) is ellátásra kerültek. Az év során a belső ellenőrzés biztosította a szakmai konzultáció lehetőségét.

Tervtől való eltérés indokai

Az előzetesen tervezett ellenőrzés lefolytatásra került, annak célja, tárgya nem módosult, csupán az időbeli ütemezésben volt tapasztalható eltérés.

b) Az ellenőrzések minőségét, személyi és tárgyi feltételei, a tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők**Ellenőrzések személyi feltételeinek megléte**

2005. évtől Mánfa Község Önkormányzat belső ellenőrzését a Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás által foglalkoztatott belső ellenőrzési egység látta el. 2013-tól a belső ellenőrzési feladatokat Komló Város Önkormányzat Belső Ellenőrzési egysége végzi.

A belső ellenőrzési egység az elmúlt évben az alábbiak szerint alakult:

1 fő teljes munkaidős megbízott belső ellenőrzési vezető.

A belső ellenőr rendelkezik szakirányú felsőfokú iskolai végzettséggel, így teljesült a 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet 24. §-ának (1)-(4) bekezdései által előírt képesítési követelmény. A belső ellenőrzést végző személy rendelkezik a jogszabály által előírt regisztrációval, 2023. évben továbbképzési kötelezettsége állt fenn, melyet teljesített.

A fenti kormányrendelet 24. §-ának (2) bekezdése szerinti legalább két éves ellenőrzési, költségvetési, pénzügyi vagy számviteli munkakörben szerzett tapasztalat szintén biztosítva van. A munkavégzés során használatos elektronikus programok, informatikai rendszerek ismerete is biztosított.

A belső ellenőr szakmai, funkcionális függetlensége a jogszabályi helyeknek és a belső ellenőrzési kézikönyvben foglaltaknak megfelelően a gyakorlatban is biztosított. Az ellenőrzések során összeférhetetlenség nem merült fel, illetve a belső ellenőri jogok korlátozására sem került sor.

Valamennyi vizsgálatot a belső ellenőrzési egység végezte, külső erőforrás igénybevételére nem került sor, azt az ellenőrzések célja, tárgya sem indokolta. Mivel a külső erőforrás bevonása magas költségvonzattal jár és több esetben kevésbé hatékony, a továbbiakban is erre törekszünk. A szakmai ismeretek folyamatos bővítésével, a magas szakmai színvonalú képesítések megszerzésével kívánjuk mindezt a jövőben is elérni, így a hatékonyság és a magas színvonal biztosítható.

Ellenőrzések tárgyi feltételeinek megléte

Az ellenőrzésekhez alapvetően szükséges tárgyi feltételek biztosítottak voltak. A tárgyi feltételek, szükségletek felmérése folyamatos, így az ellátottság is folyamatosan javuló, bővülő tendenciát mutat. A költségvetésben biztosított források függvényében folyamatosan törekszünk a tárgyi feltételek javítására, a színvonal és a hatékonyság növelése érdekében. A belső ellenőr minden évben részt vesz képzéseken, így biztosítva a szakmai színvonal és tudás fejlesztését, naprakészségét.

Az elvégzett ellenőrzésekről a jogszabály által előírt nyilvántartás vezetésre kerül. Az ellenőrzési anyagok és dokumentumok megőrzése és szabályszerű, biztonságos tárolása biztosított. Az adatok szabályszerű, biztonságos tárolásáról a belső ellenőrzési vezető gondoskodik.

Ellenőrzéseket segítő egyéb tényezők

Egyéb, az ellenőrzéseket jelentősen segítő tényezők nem adódtak. Külső erőforrás igénybevételeire nem került sor. Az ellenőrzések során igényelt információkat, dokumentumokat a belső ellenőrzési egység részére a kitűzött határidőig az érintettek megküldték, átadták.

Ellenőrzéseket akadályozó egyéb tényezők

Egyéb, az ellenőrzéseket jelentősen akadályozó tényezők nem adódtak.

A belső ellenőrzési egység szervezeti és funkcionális függetlenségének biztosítása

Az év során a funkcionális és szervezeti függetlenség is folyamatosan biztosításra került. Az éves tervezés, az ellenőrzési program elkészítése, az ellenőrzési módszerek kiválasztása során a függetlenség biztosítva volt. Az ellenőrzések végrehajtásában, a javaslatok, ajánlások megfogalmazásában sem volt befolyással külső fél a belső ellenőrzésre. Az ellenőrzöttek operatív feladatainak ellátásába a belső ellenőrzés nem került bevonásra.

Összeférhetetlenség és belső ellenőri jogok korlátozása

Az összeférhetetlenségi kritériumok mind az ellenőrzéseket megelőzően, mind pedig az ellenőrzések végrehajtása során folyamatosan vizsgálatra kerültek. A 2023. évi belső ellenőrzési tevékenység ellátása során összeférhetetlenség nem merült fel. A jogszabály által, illetve a hatályos belső ellenőrzési kézikönyvben rögzített belső ellenőri jogok korlátozására nem került sor.

c) Az ellenőrzések fontosabb megállapításai, következtetései, javaslatai

A Mánfai Roma Nemzetiségi Önkormányzat működésének és 2022. évi gazdálkodásának ellenőrzése

Az ellenőrzési programban rögzítetteknek megfelelően az ellenőrzés célja annak megállapítása volt, hogy a Mánfai Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2022. évi működése, gazdálkodása során érvényesítették-e a vonatkozó külső jogszabályi helyek és helyi belső szabályozók által előírtakat. A költségvetési gazdálkodás feladatai, az egyes gazdálkodási jogkörök végrehajtásra kerültek-e a feladatellátás során, biztosított volt-e azok szabályszerűsége, ennek belső szabályozottságébéli feltételeit megteremtették-e. A gazdálkodási folyamatokban központi szerepet betöltő kulcskontrollok működésének megfelelőségét kiemelten vizsgáltuk.

Kiemelt megállapítások:

Az Önkormányzat, valamint a Hivatal és az MRNÖ együttműködésének alapjai lefektetésre kerültek együttműködési megállapodás keretében a törvényi változás okán sor került a Közigazgatási szerződés elfogadására. A Közigazgatási szerződésben a

Nektv. 80. § (3) bekezdése által előírt tartalmi elemek jellemzően szabályozásra, rögzítésre került, mindemellett javasolt, hogy a jogszabály által előírt éves felülvizsgálat minden évben megtörténjen.

A hatályos MRNÖ-SZMSZ tartalmilag megfelelőnek ítéltető, de ajánlottak tartunk azon néhány kiegészítés átvezetését, hogy az a 2024. évi választásokat követően az újonnan alakuló testület által elfogadásra kerülő SZMSZ-ben már megtalálható legyen.

Az MRNÖ ellenőrzés számára rendelkezésre álló hatályos törzskönyvi kivonata a feladatalapú elszámoláshoz használandó COFOG-okat részben tartalmazza.

Az ellenőrzéssel érintett időszakra vonatkozóan megállapítható, hogy a számviteli feladatok ellátásának szabályait az MRNÖ-re is kiterjesztő belső szabályozók köre folyamatosan biztosítva volt, megteremtve az egyes feladatok belső szabályozottsági keretét.

Az MRNÖ esetében a gazdálkodási jogkörök végrehajtásának belső szabályairól a vizsgált időszakban a mindenkor hatályos kötvállutasítás révén rendelkeztek, az ebben rögzített szabályozással a gyakorlati végrehajtás kereteit megteremtették. A gazdálkodási jogkörök ellátására a belső szabályozóban való kijelölések összhangban voltak/vannak a jogszabályi előírásokkal. Az ellenőrzés számára átadott az egyes gazdálkodási jogköröket ellátók aláírásmintájának nyilvántartásában a szükséges aláírások megtalálhatók voltak.

A Nektv. által előírt kötelező számú képviselő-testületi ülést és közmeghallgatást az MRNÖ 2022-ben megtartotta. Az MRNÖ képviselő-testületi üléseinek jegyzőkönyvei alapján az ellenőrzés nem látja biztosítottak a szabályos működés feltételeit, a jogszabályokban és a Közigazgatási szerződésben, MRNÖ-SZMSZ-ben rögzítettek teljesülését, betartását.

Az MRNÖ 2022. évi képviselő-testületi üléseiről készült jegyzőkönyvek, illetve a kapcsolódó jelenléti ívek a Főjegyző (vagy a vele azonos képesítéssel rendelkező megbízottja) részvételét nem támasztják alá, noha a részvételt a Nektv., illetve a Közigazgatási szerződés is előírja. Az MRNÖ 2022. évi képviselő-testületi határozatai és a jegyzőkönyvek tartalma minden esetben fedik egymást, a jegyzőkönyvek tartalma alapján a tárgyalandó napirendi pontok jóváhagyására minden esetben sor került, az egyes napirendekhez tartozó előterjesztési anyagok nem találhatók meg a jegyzőkönyvekben, a képviselő-testületi ülés meghívója ülés előtt 5 nappal történő kiküldése nem volt vizsgálható.

Az átadott dokumentumok alapján a 2022. évi költségvetésének tervezetét (I. forduló tárgyalását) az MRNÖ képviselő-testülete a jogszabály által előírt határidőn túl tárgyalta. A 2022. évi költségvetési határozatának tervezetét az MRNÖ képviselő-testülete a jogszabály által előírt határidőn belül elfogadta. Az Áht. középtávú tervezésre vonatkozó szabályainak betartását viszont nem látja biztosítottak az ellenőrzés, az erre vonatkozó információkat a Költségvetési határozat nem rögzít. Az átadott dokumentációk alapján az MRNÖ vonatkozásában a Hivatal a 2022-es költségvetési év tekintetében teljesítette beszámolási kötelezettségét, az MRNÖ határidőben elfogadta zárszámadási határozatát.

A Hivatal 2022-ben az MRNÖ számára biztosította a pénzgazdálkodás feltételeit a házipénztári és a bankszámla forgalom lebonyolítása révén, miként az egyes számviteli-pénzügyi nyilvántartásokat is vezették. A beszámolóban kimutatott pénzeszközök nagysága kimutatásokkal alátámasztott, az ellenőrzés által megalapozottnak tekintett egyenlegekkel egyező.

A gazdálkodási jogkörök ellátását 2022 vonatkozásában az ellenőrzés nem tartja megfelelőnek, szabályosnak. Gyakorlatilag minden jogkör esetében megállapíthatók szabálytalanságok, nem megfelelő feladatellátás, ami a kulcskontrollok esetében különösen igaz. A kötelezettségvállalások nyilvántartása megtörtént. Az érvényesítői és utalványozói jogkörök ellátása sem volt maradéktalanul szabályos. Az Ávr. szerinti összeférhetlenségi szabályokat betartották. A készpénzes kiadási tételek esetében az érvényesítés és utalványozás nem a kapcsolódó pénztárbizonylaton került végrehajtásra, így az nem volt szabályos. A gazdálkodási jogkörök ellátásának nem szabályos voltát dokumentált formában egyetlen alkalommal sem jelezték az arra kötelezettek.

A megállapítható hiányosságok, illetve a gazdálkodási jogkörök ellátásának szabálytalanságai ellenére a vizsgált mintatételek rendelkezésre bocsátott dokumentumai alapján kár bekövetkezésére utaló egyértelmű tény nem állapítható meg, a feltárt hiányosság okán fennáll a hiba, szabálytalanság bekövetkezésének nagy mértékű kockázata.

Összességében elmondható, hogy a 2022. évi működési, feladatalapú támogatás terhére elszámolt kiadási tételek megfeleltethetők a támogatási célnak, elszámolásuk megalapozottnak és részben szabályosnak tekinthető. A 2022-ben kiutalt központi működési támogatás teljes összegét a felhasználási időszak végéig felhasználta az MRNÖ, a kiadási tételek pénzügyi teljesítése az előírt határidőig megtörtént. Az elszámolás során a bizonylatok záradékolási kötelezettségének eleget tettek, ezen szempont alapján a benyújtott dokumentáció megfelelő, a gazdálkodási jogkörök ellátását érintő szabálytalanságok viszont ezen tételek esetében is fennállnak. A működési támogatás beszámolóját elkészítették és határidőben megküldték a támogatást nyújtó szerv felé.

A feladatalapú támogatások kapcsán elmondható, hogy az MRNÖ számára kiutalt összeg mind a megyei, mind az országos átlag alatti volt. Ez egyben azt is jelenti, hogy a feladatalapú támogatás meghatározása során az értékelési szempontoknak az MRNÖ által végzett tevékenységek nemzetiségi közfeladatellátáshoz kapcsolódását az értékelést végző kevésbé látta biztosítottak.

A megállapított hiányosságok fényében a folyamatba épített ellenőrzési tevékenységek, a belső kontrollrendszer működését nem megfelelőnek értékeli a belső ellenőrzés. Szükségesnek tartjuk, hogy a folyamatba épített kontrollok végrehajtásra kerüljenek, melynek során betöltsék a nekik szánt szerepet, így hozzájárulva a szabályos működéshez.

Az ellenőrzési jelentés megállapításai alapján az ellenőrzéssel érintett szervezeteket intézkedési terv készítési kötelezettség nem terheli, az egyes javaslatokat a 2024. évi választásokat követően indokolt majd érvényesíteni a feladatellátásban.

Javaslatok az MRNÖ részére:

A Közigazgatási szerződés felülvizsgálatát minden évben el kell végezni, ennek tényét képviselő-testületi döntésben is rögzítsék, abban az esetben is, ha a Közigazgatási szerződés változatlan formában marad hatályban. Javasoljuk, hogy az MRNÖ-t érintő közzétételi kötelezettség teljesítésének módját a Közigazgatási szerződésben is rögzítsék.

Javasolt, hogy a közmeghallgatásra az MRNÖ elnöke készítsen beszámolót az elmúlt időszakban az MRNÖ által a nemzetiség érdekében végzett munkáról, az egyes rendezvényekről, a képviselő-testület tevékenységéről és az elkészült dokumentum a jegyzőkönyv részét képezze.

Az MRNÖ képviselő-testülete egyértelműen rendelkezzen útiköltség elszámolás szabályairól, a telefonhasználat és -költségek rendezésének szabályairól, illetve fogadjon el reprezentációs szabályzatot, valamint rendelkezzen a beszerzések kapcsán követendő eljárásrendről is.

A rendezvények esetében készítendő beszámoló esetében javasolt, hogy az elfogadott rendezvénytárral összehasonlítható módon számoljanak be az események megtartásáról, illetve számoljanak el a kiadásokkal.

Javasoljuk, hogy a nemzetiségi közfeladatok ellátásában az MRNÖ aktív szerepet vállaljon, a megszervezésre kerülő programok tervezésekor, a képviselő-testületi döntések során vegyék figyelembe a feladatalapú támogatás pontrendszerének kritériumait. Lehetőség szerint bővítsék az Önkormányzattal, helyi szervezetekkel való együttműködés kereteit, melynek során a nemzetiséget érintő tevékenységek is jelenjenek meg.

Javaslatok az Önkormányzat, Hivatal részére:

A Közigazgatási szerződés felülvizsgálatát minden évben el kell végezni, ennek tényét képviselő-testületi döntésben is rögzítsék, abban az esetben is, ha a Közigazgatási szerződés változatlan formában marad hatályban. Javasoljuk, hogy az MRNÖ-t érintő közzétételi kötelezettség teljesítésének módját a Közigazgatási szerződésben is rögzítsék.

Szükségesnek tartjuk, hogy a döntéshozatal szabályai részletesen meghatározásra kerüljenek az MRNÖ-SZMSZ-ében az Mötv. és a Nektv. vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően, külön kiemelve az Mötv. 48. és 49. §-ban előírtakat.

Az MRNÖ működése és különösen a képviselő-testületi ülések alkalmával a Főjegyzőnek biztosítani kell a törvényes működést, ennek érdekében intézkedni szükséges, hogy az MRNÖ képviselő-testületi ülésein a megfelelő végzettséggel rendelkező személy jelen legyen, illetve az egyes testületi ülések előterjesztéseinek, határozati kivonatainak, jegyzőkönyveinek felülvizsgálatát utólagosan is biztosítani szükséges.

Szükségesnek tartjuk, hogy a jogszabályok által előírt, az MRNÖ működése során releváns belső szabályozók készüljenek el, vagyis álljon rendelkezésre a reprezentá-

ciós szabályozó, telefonhasználati szabályozó, kiküldetések elszámolásának rendje, államháztartáson kívülre nyújtott támogatások rendje, beszerzési szabályzat.

A gazdálkodási jogkörök ellátására nagyobb figyelmet szükséges fordítani az egyes szabálytalanságok megszüntetéséről gondoskodni szükséges. A nem szabályos feladatellátást az arra jogosultnak dokumentáltan kell jeleznie. Minden gazdálkodási jogkör vonatkozásában biztosítani szükséges az egyedi keltezés megtörténtét, illetve azok szabályozók által meghatározott sorrendjének meglétét.

Szükségesnek tartjuk, hogy a szabályos feladatellátás érdekében a kiadási pénztárbizonylatokat a jogszabály szerinti tartalommal készítsék el.

d) Az ellenőrzés során büntető, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja kapcsán tett jelentések

Jogellenes magatartások miatti jelentéstétel nem történt. Kár bekövetkezésére utaló tény nem volt megállapítható, büntető-, szabálysértési-, illetve fegyelmi eljárás indítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság nem volt tapasztalható a tárgyévi ellenőrzés során.

e) A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok

A költségvetési szerv belső kontrollrendszeréért a költségvetési szerv vezetője felelős, aki köteles - a szervezet minden szintjén érvényesülő - megfelelő

- kontrollkörnyezetet,
- integrált kockázatkezelési rendszert,
- kontrolltevékenységeket,
- információs és kommunikációs rendszert,
- monitoringrendszert

kialakítani, működtetni és fejleszteni.

A belső kontrollrendszer a kockázatok kezelése és tárgyilagos bizonyosság megszerzése érdekében kialakított folyamatrendszer.

A kontrollkörnyezet részeként az Önkormányzat meghatározta céljait és szervezeti felépítését, mindezeket írásban is rögzítették, ennek elérésére hangsúlyt fektetnek, a szervezeti felépítés a célokhoz és lehetőségekhez igazodik. A működés alapján is indokolt szabályozók részben elkészítésre kerültek, azok aktualizálására nagyobb figyelmet szükséges fordítani. A szervezeten belüli feladat- és felelősségi körök kialakításra kerültek, ezeket a belső szabályozók is rögzítik (mind az Önkormányzat, mind pedig hivatala vonatkozásában). A feladatellátási körbe tartozó feladatokhoz a humán-erőforrások biztosítása nehézségekbe ütközik (szakemberek hiánya). A szervezeten belüli etikai értékek, elvárások ismertek, az elvárt magatartásminták, attitűdök az Önkormányzati célok szerint kerültek meghatározásra.

Kockázatkezelési rendszert működtetnek, a felelős vezetők az egyes folyamatokat és azok kockázatait ismerik, azok kezelésére részben figyelmet fordítanak. A kockázatkezelésben tapasztalhatók hiányosságok. A kockázatkezelési tevékenység részben megfelelőnek tekinthető, az egyes kockázatok csökkentésére folyamatosan és eseti jelleggel is törekedni szükséges. A kockázatkezelés teljes folyamatának rendszeres felülvizsgálata eseti jellegű. Az esetleges visszaélések, csalások megelőzésére törekednek.

A kialakított kontrolltevékenységek, kontroll stratégiák, módszerek működése terén hiányosságok mutatkoznak. A feladatkörök szétválasztása biztosított. A feladatellátás biztosítása érdekében meghatározták a helyettesítés, munkakör átadás-átvétel szabályait.

A szervezeten belüli információáramlás és kommunikáció megfelelőnek értékelhető, a kommunikációs csatornák kialakításra kerültek. A szervezeten kívülre történő információ átadás és kommunikáció vonatkozásában megállapíthatók hiányosságok (közzétételi kötelezettség vonatkozásában.)

A szervezeti célok és tevékenységek vonatkozásában kialakításra és működtetésre került az eseti és folyamatos nyomon követésre alkalmas monitoring rendszer. A szervezeti célok megvalósulását, az egyes végzett tevékenységeket részben nyomon követik és értékelik. Belső ellenőrzés biztosításáról gondoskodnak.

II. A BELSŐ ELLENŐRZÉS ÁLTAL TETT MEGÁLLAPÍTÁSOK ÉS JAVASLATOK HASZNOSÍTÁSA

a) A belső ellenőrzés által tett megállapítások és javaslatok hasznosítása

Javasolt intézkedések és végrehajtásuk státusza felsorolása

Az ellenőrzési jelentés kapcsán intézkedési terv készítési kötelezettség nem terhelte az ellenőrzötteket. Elfogadott intézkedési terv a belső ellenőrzési egység számára az éves ellenőrzési jelentés elkészítésének dátumáig nem került megküldésre.

A belső ellenőrzési jelentés megállapításai, javaslatai alapján végrehajtott intézkedésekről, a végre nem hajtott intézkedésekről és azok indokáról az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetője beszámolót nem készített.

b) Az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatok

Az Önkormányzat fejlesztésre vonatkozóan javaslatot nem tett.

Komló, 2024. február 15.

Kaprényi Róbert
mb. belső ellenőrzési vezető

